



สรุปแนวทางการส่งเสริมจริยธรรม

ตามยุทธศาสตร์ด้านมาตรฐานทางจริยธรรม และการส่งเสริมจริยธรรมภาครัฐ



จัดทำโดย

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้



ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ศอ.บต.



0 7327 4465



acoc.sbpac@gmail.com

คำนำ

ด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ตามมาตรา ๗๖ วรรค ๓ บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรม สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานต้องดำเนินการไม่น้อยกว่ามาตรฐานทางจริยธรรม ซึ่งกำหนดไว้ ๗ ประเด็น เพื่อให้หน่วยงานของรัฐได้ดำเนินการจัดทำข้อกำหนดจริยธรรม ประจำหน่วยงาน และจะต้องรายงานผลการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ให้สำนักงาน ก.พ. ทราบ อีกทั้ง ได้กำหนดยุทธศาสตร์ด้านมาตรฐานทางจริยธรรม ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ไว้เพื่อให้หน่วยงานของรัฐได้ดำเนินการให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ ไว้ ๕ ยุทธศาสตร์ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐมีบทบาทในความรับผิดชอบที่มีความชัดเจน และเป็นองค์ประกอบของการขับเคลื่อนงานด้านมาตรฐานทางจริยธรรม ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒

ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้จัดทำแนวทางการส่งเสริมจริยธรรม ตามยุทธศาสตร์ด้านมาตรฐานทางจริยธรรม และการส่งเสริมจริยธรรมภาครัฐ เพื่อเป็นกรอบแนวทางที่สำคัญ ในการส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐ สามารถขับเคลื่อนนโยบายตามยุทธศาสตร์ด้านมาตรฐานทางจริยธรรม และการส่งเสริมจริยธรรมไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมกับบริบทของหน่วยงาน สามารถกำหนดทิศทางการขับเคลื่อนคุณธรรม จริยธรรม กำหนดกิจกรรมโครงการที่เหมาะสม และกำหนดรูปแบบการติดตาม และการประเมินผล ตลอดจนการบูรณาการงานด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม การป้องกันการทุจริตได้อย่างเป็นรูปธรรม และเกิดประสิทธิภาพ จึงได้ดำเนินการจัดทำเอกสารฉบับนี้

กลุ่มงานส่งเสริมและคุ้มครองจริยธรรม
ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้
โทรศัพท์ ๐ ๗๓๒๗ ๔๔๖๕

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
๑. สรุปแนวทางการส่งเสริมจริยธรรมตามยุทธศาสตร์ ด้านมาตรฐานทางจริยธรรม และการส่งเสริมจริยธรรมภาครัฐ	๑
๒. วัตถุประสงค์	๑
๓. พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม	๑
๔. ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน	๒
๕. ข้อกำหนดจริยธรรม ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้	๓-๕
๓. ยุทธศาสตร์ด้านมาตรฐานทางจริยธรรม	๕
๔. รายละเอียดของยุทธศาสตร์ที่ ๑	๖
๕. รายละเอียดของยุทธศาสตร์ที่ ๒	๖
๖. รายละเอียดของยุทธศาสตร์ที่ ๓	๗
๗. รายละเอียดของยุทธศาสตร์ที่ ๔	๗
๘. รายละเอียดของยุทธศาสตร์ที่ ๕	๘
๙. ตัวอย่างแนวทางการส่งเสริมจริยธรรม และรูปแบบการขับเคลื่อนงาน ด้านการส่งเสริมจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่สามารถดำเนินการได้ทันที และสร้างผลกระทบสูง (Quik Win)	๙- ๑๑
๑๐. ตัวอย่างแนวทางการส่งเสริมจริยธรรม และรูปแบบการขับเคลื่อนงาน ด้านการส่งเสริมจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น	๑๑-๑๓
๑๑. อ้างอิง	๑๔

สรุปแนวทางการส่งเสริมจริยธรรมตามยุทธศาสตร์ด้านมาตรฐานทางจริยธรรม และการส่งเสริมจริยธรรมภาครัฐ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้นๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว มาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ โดยคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม (ก.ม.จ.) ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการเสนอแนะและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับนโยบาย และยุทธศาสตร์มาตรฐานทางจริยธรรม และการส่งเสริมจริยธรรมภาครัฐต่อคณะรัฐมนตรี ได้กำหนดให้มียุทธศาสตร์ด้านมาตรฐานทางจริยธรรม และการส่งเสริมจริยธรรมภาครัฐ (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐) เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนงานด้านการส่งเสริมจริยธรรมภาครัฐตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒

วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อเป็นกรอบและกลไกในการขับเคลื่อนการดำเนินการรักษาจริยธรรม
- ๒) เพื่อส่งเสริมพัฒนาจริยธรรมให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยองค์กรกลางบริหารงานบุคคล
- ๓) เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนงานด้านส่งเสริมจริยธรรม
ในระยะเวลา ๖ ปี ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐
- ๔) เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนระบบราชการและองค์กรของรัฐให้บรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาชาติระยะยาว ตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ -๒๕๘๐) แผนปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน และแผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- ๕) เพื่อเชื่อมโยงกับการขับเคลื่อนงานด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ และงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ

พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๕ มาตรฐานทางจริยธรรม คือ หลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งจะต้องประกอบด้วย

- ๑) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- ๒) ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่
- ๓) กล้าตัดสินใจ และกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม
- ๔) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ
- ๕) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน
- ๖) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ
- ๗) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี และรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

มาตรฐานทางจริยธรรมตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐที่จะกำหนดเป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เกี่ยวกับสภาพคุณงามความดีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐยึดถือสำหรับการปฏิบัติงาน การตัดสินใจผิด การปฏิบัติที่ควรกระทำ และไม่ควรกระทำ ตลอดจนการดำรงตนในการทำความดี และละเว้นความชั่ว “ราชกิจจานุเบกษา ๑๖ เมษายน ๒๕๖๒

ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๖๔

เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย (รัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๖๐) มาตรา ๗๖ อาศัยอำนาจตามมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งบัญญัติให้องค์กรกลางบริหารบุคคลของหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่อยู่ในความรับผิดชอบ ประกอบด้วย ระเบียบคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ การจัดทำประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรม และกระบวนการรักษากฎจริยธรรมของหน่วยงาน และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ๒๕๖๓ ก.พ. ในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือน จึงจัดทำประมวลจริยธรรม ข้าราชการพลเรือน เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตน และรักษาคุณงามความดีที่ข้าราชการต้องยึดถือ ในการปฏิบัติงาน โดยให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไปและข้าราชการพลเรือนพึงปฏิบัติตนเพื่อรักษากฎจริยธรรม ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

“ด้วยการแสดงออกถึงความภูมิใจในชาติ และรักษาผลประโยชน์ของชาติ ปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ เคารพในความแตกต่างของการนับถือศาสนา ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ และกฎหมาย และเทิดทูนพระมหากษัตริย์”

ข้อ ๒ ซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาตามกฎหมาย และตามทำนองคลองธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้ ไม่แสดงออกถึงพฤติกรรมที่มีนัยเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ รับผิดชอบ ต่อหน้าที่ มีความพร้อมรับการตรวจสอบ และรับผิดชอบ มีจิตสำนึกที่ดี โดยคำนึงถึงสังคม สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน และเคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

ข้อ ๓ กล้าตัดสินใจ และยืนหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม กล้าคัดค้านในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง กล้าเปิดเผยหรือรายงานการทุจริตประพฤติมิชอบต่อผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ ใช้ดุลยพินิจในการปฏิบัติหน้าที่ โดยปราศจากอคติ และไม่กระทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสม เพียงเพื่อรักษาประโยชน์ หรือสถานภาพของตนเอง

ข้อ ๔ คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน เสียสละ มีจิตสาธารณะ สามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงานไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่าง ประโยชน์ส่วนบุคคล และประโยชน์ส่วนรวม และไม่ประกอบกิจการหรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์อันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของตน

ข้อ ๕ มุ่งผลสัมฤทธิ์ ประสิทธิภาพ และคุณภาพของงาน ปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็ว ทันต่อเวลา และสถานการณ์ คำนึงถึงประโยชน์และความคุ้มค่า ในการใช้ทรัพยากรของรัฐ รักษามาตรฐานการทำงานที่ดี พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม เชื่อมั่นในระบบการทำงานเป็นทีม ให้บริการแก่ประชาชนด้วยความเต็มใจ และเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง

ข้อ ๖ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติโดยการใช้ความรู้สึก หรือความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือเหตุผลของความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย สถานะทางเศรษฐกิจ สังคม และต้องรักษาความเป็นกลางทางการเมืองโดยไม่ต้องอาศัยตำแหน่งหน้าที่ ซึ่งอาจมีลักษณะ เป็นการให้ทุนให้โทษแก่นักการเมือง และพรรคการเมือง

ข้อ ๗ ดำรงตนเป็นแบบอย่างด้วยการเป็นข้าราชการที่ดี และรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ พึงปฏิบัติตนให้เป็นที่ยกย่องศรัทธาแก่ประชาชน ปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความสุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน ไม่อ้าง หรือใช้อำนาจโดยปราศจากเหตุผล ดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่าย โดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พระบรมราโชวาท หลักคำสอนศาสนา มาปรับใช้ และปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีด้วยการเคารพกฎหมายและมีวินัย

ข้อกำหนดจริยธรรม...

ข้อกำหนดจริยธรรม ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม กำหนดให้ “รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม” เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรม สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้นๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว และพระราชบัญญัติ มาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้มาตรฐานทางจริยธรรมเป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตน ของเจ้าหน้าที่ของรัฐเกี่ยวกับสภาพคุณงามความดีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยึดถือสำหรับการปฏิบัติงาน การตัดสินใจ ความถูกต้อง การปฏิบัติที่ควรกระทำหรือไม่ควรกระทำ ตลอดจนการดำรงตนในการกระทำดี และละเว้นความชั่ว

ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจริยธรรม ประจำศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ จึงจัดทำข้อกำหนดจริยธรรมศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัด ชายแดนภาคใต้ เพื่อให้ข้าราชการ พนักงานราชการ และพนักงานจ้างเหมาบริการ ยึดถือปฏิบัติ ดังนี้

ข้อ ๑ ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครอง ระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

คำอธิบาย

พึงส่งเสริม สนับสนุน และพิทักษ์รักษาสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ การรักษา ผลประโยชน์ และชื่อเสียงของประเทศชาติ การปฏิบัติตามหลักศาสนา การเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ รวมทั้งไม่ต่อต้านการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

แนวทาง

๑. แสดงออกถึงความภูมิใจในชาติ และคำนึงผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นสำคัญ
๒. ไม่แสดงออกในลักษณะดูหมิ่นเหยียดหยาม หรือไม่กระทำการอันเป็นการทำลายความ มั่นคงของชาติ รวมทั้งไม่กระทำการอันเป็นการให้ร้าย หรือก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อภาพลักษณ์ของประเทศ
๓. ปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ และเคารพในความแตกต่างของการนับถือศาสนา
๔. แสดงออกถึงความเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์
๕. ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ และกฎหมาย
๖. ไม่กระทำการอันเป็นการต่อต้านการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๗. มีความเป็นกลางทางการเมือง และไม่ใช้อำนาจหน้าที่เอื้อประโยชน์ต่อพรรคการเมือง ใดพรรคการเมืองหนึ่งเป็นการเฉพาะ

ข้อ ๒ ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่

คำอธิบาย

พึงปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาด้วยความถูกต้องตามกฎหมาย และตามทำนองคลอง ธรรม มีจิตสำนึกที่ถูกต้องในการปฏิบัติหน้าที่ โดยมีความสุจริตเป็นที่ตั้ง และมีความพร้อมที่จะรับผิดชอบต่อ ผลของการปฏิบัติงาน

แนวปฏิบัติ...

แนวปฏิบัติ

๑. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โดยไม่แสดงออกถึงพฤติกรรมที่มีนัยเป็นการแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ
๒. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบ ถูกต้อง รวดเร็ว เต็มกำลังความสามารถ และกล้ารับผิดชอบในความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งพร้อมรับการตรวจสอบ
๓. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และคำนึงถึงหลักสากลในการปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชน การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง และการใช้เทคโนโลยีสื่อสารอย่างเหมาะสม

ข้อ ๓ กล้าตัดสินใจ และกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

คำอธิบาย

พึงมีความกล้าในการตัดสินใจในปฏิบัติหน้าที่ด้วยความถูกต้องชอบธรรม และกล้าแสดงความคิดเห็นหรือคัดค้านในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง รวมทั้งไม่ยอมปฏิบัติในสิ่งที่ไม่เหมาะสม เพื่อรักษาประโยชน์หรือสถานภาพของตนเอง

แนวปฏิบัติ

๑. กล้ายืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม และกล้าคัดค้านในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ไม่ชอบธรรม
๒. เปิดเผยมการทุจริตที่พบเห็นหรือรายงานการทุจริตประพฤติมิชอบต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยไม่ปล่อยปละละเลย
๓. ให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ถูกละเมิดหรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม
๔. ไม่หลีกเลี่ยงกฎหมายหรือใช้ช่องว่างทางกฎหมายเพื่อเอื้อประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่น

ข้อ ๔ คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ

คำอธิบาย

พึงปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม อันได้แก่ ประโยชน์ของประเทศชาติ และประชาชนเป็นที่ตั้ง มีความเสียสละ และมีจิตสาธารณะในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่ออำนวยประโยชน์สุขแก่ประชาชน รวมทั้งไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการแสวงหาประโยชน์ทับซ้อน

แนวปฏิบัติ

๑. สามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน ไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากตำแหน่งหน้าที่
๒. มีจิตสำนึกในการใช้ทรัพย์สิน บุคลากร และเวลาราชการ
๓. ไม่แสดงพฤติกรรมอันเป็นการเอื้อประโยชน์โดยมิชอบต่อตนเอง และพวกพ้อง
๔. ไม่ประกอบกิจการหรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของตน
๕. มีจิตบริการที่จะปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงความผาสุก และประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน

ข้อ ๕ มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

คำอธิบาย

พึงปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงเป้าหมาย ประโยชน์ และความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของหน่วยงานด้วยการมุ่งถึงความเป็นเลิศของงาน

แนวปฏิบัติ...

แนวปฏิบัติ

๑. ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ เพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย
๒. ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และประหยัด
๓. ให้บริการ และอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ด้วยความรวดเร็ว และเต็มใจ
๔. มุ่งพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง รักษา และพัฒนามาตรฐานการทำงานที่ดี
๕. รับฟังความคิดเห็น พร้อมทั้งจะตอบหรือชี้แจง อธิบายเหตุผลให้แก่ผู้ร่วมงาน และผู้ที่เกี่ยวข้อง
๖. เชื่อมมั่นในระบบการทำงานเป็นทีม

ข้อ ๖ ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ

คำอธิบาย

พึงปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

แนวปฏิบัติ

๑. ปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความเที่ยงธรรม
๒. ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ปราศจากอคติ และไม่นำความรู้สึกส่วนตัว ได้แก่ ความรัก ความโกรธ ความกลัว ความหลง มาใช้ในการตัดสินใจในการปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องต่าง ๆ
๓. ไม่เลือกปฏิบัติด้วยเหตุผลของความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย หรือสถานะทางเศรษฐกิจ สังคม และความเชื่อทางการเมือง

ข้อ ๗ ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี และรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

คำอธิบาย

พึงวางตัวเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่ในการดำรงตน และการดำเนินชีวิตด้วยการรักษาเกียรติศักดิ์ของความเป็นข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ

แนวปฏิบัติ

๑. ดำรงตนเป็นข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดี โดยน้อมนำพระบรมราโชวาท หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หลักคำสอนทางศาสนา จรรยาวิชาชีพมาใช้ในการดำเนินชีวิต และการปฏิบัติหน้าที่
๒. ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่ดีในระบอบประชาธิปไตย ด้วยการเคารพต่อกฎหมาย และมีวินัย
๓. ไม่กระทำการใดๆ อันอาจนำความเสื่อมเสียมาสู่ทางราชการ

* ประกาศศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกาศ ณ วันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔*

ยุทธศาสตร์ด้านมาตรฐานทางจริยธรรม

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างมาตรฐานทางจริยธรรมภายในหน่วยงานของรัฐ
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาหลักค่านิยม และระบบบริหารการส่งเสริมมาตรฐานทางจริยธรรมภาครัฐให้ครอบคลุมทุกหน่วยงานทุกระดับ
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมการนำมาตรฐานทางจริยธรรมไปใช้ในการบริหารงานบุคคล

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การรวมพลังทุกภาคส่วนในการสร้างสังคม – วัฒนธรรมทางจริยธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การสื่อสารเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและเสริมสร้างทัศนคติเรื่องมาตรฐานทางจริยธรรมและการกระทำผิด

รายละเอียดของยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างมาตรฐานทางจริยธรรมภายในหน่วยงานของรัฐ

๑) จัดทำประมวลจริยธรรม และส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐที่อยู่ในความรับผิดชอบจัดทำข้อกำหนดจริยธรรม สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยคำนึงถึงอุดมการณ์ในการเป็นข้าราชการที่ดี ลักษณะงาน/สายอาชีพที่มีลักษณะเฉพาะ และแตกต่างกันหลักการสากล และบริบททางสังคม อาทิ สิทธิมนุษยชน การรักษาสิ่งแวดล้อม การพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมถึงการป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of interest : COI)

๒) จัดทำคู่มืออธิบายเพื่อให้เกิดความเข้าใจ และกำหนดพฤติกรรมทางจริยธรรมเพื่อให้นำไปปฏิบัติตามได้อย่างชัดเจนตามมาตรฐานทางจริยธรรม หรือประมวลจริยธรรม

๓) จัดให้มีสื่อในการเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้าใจพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรม จรรยาบรรณขององค์กรที่หลากหลาย และสะดวกในการเข้าถึงข้อมูล

๔) กำหนดมาตรการ หรือนโยบายในการส่งเสริมจริยธรรมภาครัฐเชิงบวก ที่เป็นรูปธรรมชัดเจน

๕) ส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐในทุกระดับสร้างการตระหนักรู้ในพฤติกรรม หรือประเด็นล่อแหลมต่าง ๆ รวมทั้งการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัว และส่วนรวม ที่อาจนำมาซึ่งการเสื่อมเสียชื่อเสียง ขาดความเชื่อถือศรัทธา หรือพฤติกรรมในการฝ่าฝืนจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของตนเอง เพื่อให้มีการรวมกลุ่มหรือเสนอให้จัดทำข้อตกลงร่วมด้วยความริเริ่มของหน่วยงานเองในการจัดทำกฎ กติกาหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่จะใช้เป็นการภายในหน่วยงานเพื่อรักษาและส่งเสริมจริยธรรมภาครัฐของตนเอง

รายละเอียดของยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาหลักค่านโยบาย และระบบบริหารการส่งเสริมมาตรฐานทางจริยธรรมภาครัฐให้ครอบคลุมทุกหน่วยงานทุกระดับ

๑) องค์กรกลางบริหารงานบุคคล และองค์กรที่มีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรม กำหนดมาตรการ และนโยบายในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ด้านมาตรฐานทางจริยธรรม และการส่งเสริมจริยธรรมภาครัฐ และหน่วยงานของรัฐมีการกำหนดมาตรการและนโยบายการดำเนินการที่ชัดเจนในระดับองค์กร

๒) ให้มีหน่วยงาน ผู้บริหาร และผู้รับผิดชอบงานเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาจริยธรรมประจำหน่วยงาน

๓) วางระบบการรายงาน การกำกับติดตาม และประเมินผล มีการติดตามความก้าวหน้าของการส่งเสริมจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นประจำทุกปี โดยใช้เครื่องมือเก็บข้อมูลที่ทันสมัย หรือมีการใช้ระบบฐานข้อมูลอัจฉริยะ (Big Data) ในการรวบรวม และแสดงผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีการบูรณาการแบบรายงานด้านคุณธรรม จริยธรรม และการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และการประเมินคุณธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อลดความซ้ำซ้อน

๔) ให้มีหน่วยงานที่ให้คำปรึกษา แนะนำและรับเรื่องร้องเรียน หรือคณะกรรมการจริยธรรมในองค์กร เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ หรือให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับปัญหาด้านจริยธรรม หรือพฤติกรรมล่อแหลมต่อการฝ่าฝืนจริยธรรม และเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีช่องทางในการหาหรือทางจริยธรรมได้โดยง่าย

๕) ให้มีการใช้...

๕) ให้มีการใช้กลไกทางจริยธรรมในการจัดการความขัดแย้งในที่ทำงานภายในองค์กร โดยเปิดโอกาสให้มีการตั้งคำถามกรณีปัญหา หรือข้อโต้แย้งในเรื่องประเด็นทางจริยธรรมว่าสิ่งใดควรกระทำ (Dos) และสิ่งใดไม่ควรกระทำ (Don'ts) หากเจ้าหน้าที่ของรัฐมีความขัดแย้งในเชิงคุณค่าที่ยึดถือ (Conflict of Value) จากพื้นฐานความเชื่อที่ต่างกัน ให้หน่วยงานทำหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ และรับเรื่องร้องเรียน หรือคณะกรรมการจริยธรรมขององค์กรทำหน้าที่วินิจฉัย และหาทางออกอย่างมีส่วนร่วม

รายละเอียดของยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมการนำมาตรฐานทางจริยธรรมไปใช้ในการบริหารงานบุคคล

๑) กำหนดมาตรการ หลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารงานบุคคล ที่มีการนำเงื่อนไขด้านจริยธรรม และคุณธรรม เป็นองค์ประกอบในการพิจารณา ตั้งแต่การคัดเลือกบุคลากร การประเมินผลการปฏิบัติราชการ การพัฒนา การแต่งตั้ง การเลื่อน การย้าย บุคคลเข้าสู่ตำแหน่ง

๒) ให้มีการนำประวัติและคุณสมบัติด้านจริยธรรมมาเป็นคุณลักษณะพิเศษ ในการพิจารณาเลื่อนขั้น หรือเลื่อนตำแหน่ง หรือนำประวัติการประพฤติมิชอบ หรือฝ่าฝืนจริยธรรม มาเป็นข้อกำหนดไม่ให้ดำรงตำแหน่งระดับสูง

๓) กำหนดมาตรการ หลักเกณฑ์ และวิธีการ ในการตรวจสอบการมีผลประโยชน์ทับซ้อน ในตำแหน่งที่อาจมีความล่อแหลมต่อการฝ่าฝืนจริยธรรมทั้งก่อนและหลังการเข้าสู่ตำแหน่ง ระหว่างการดำรงตำแหน่ง และภายหลังพ้นจากตำแหน่ง โดยเฉพาะการแต่งตั้งผู้บริหารระดับสูง และในตำแหน่งสำคัญที่เอื้อให้ใช้อำนาจ หรือดุลยพินิจให้คุณ ให้โทษ หรือให้สิทธิประโยชน์พิเศษ แก่บุคคลหนึ่งบุคคลใดก็ควรต้องผ่านการประเมินด้านจริยธรรมก่อนการแต่งตั้ง

๔) ส่งเสริมให้ใช้เครื่องมือรูปแบบต่าง ๆ ในการประเมินพฤติกรรมทางจริยธรรม หรือการปรับปรุงกลไกการบริหารจัดการที่โปร่งใส และเป็นธรรม เพื่อลดปัญหาระบบอุปถัมภ์ และความเสี่ยงทางจริยธรรมในองค์กร

๕) กำหนดหลักเกณฑ์ และแนวทางการสร้างความก้าวหน้าของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ประพฤติปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม

รายละเอียดของยุทธศาสตร์ที่ ๔ การรวมพลังทุกภาคส่วนในการสร้างสังคม - วัฒนธรรมทางจริยธรรม

๑) รัฐสนับสนุนให้ภาคประชาชน ภาคประชาสังคมใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ในการมีเสรีภาพในข้อมูล (Freedom of Information) โดยเป็นการส่งเสริมสิทธิพลเมือง และเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถร้องขอข้อมูลข่าวสาร ซึ่งรัฐบาล หน่วยงานของรัฐ ครอบครองอยู่ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย หรือเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด

๒) รัฐเปิดโอกาสให้ภาคประชาชน และภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตาม และตรวจสอบการดำเนินงานของภาครัฐ อันเป็นการส่งเสริมการบริหารงานที่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลความโปร่งใส และการมีส่วนร่วม

๓) ประชาชนได้รับการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ที่อยู่ในความครอบครองของรัฐ

๔) เปิดโอกาสให้ภาคประชาชน ภาคธุรกิจ เอกชน องค์กรพัฒนาภาคเอกชน สถาบันการศึกษา องค์กรทางศาสนา และภาคส่วนต่าง ๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมรณรงค์การเชิดชูเกียรติเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้มีคุณธรรมจริยธรรมดีเด่น หรือกิจกรรมในการสร้างเสริมจริยธรรมกับหน่วยงานของรัฐ

๕) ร่วมเป็นเครือข่ายภาคราชการ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา หรือเป็นการจัดกิจกรรมร่วมในรูปแบบอื่น ทำกิจกรรมในรูปแบบความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility หรือ Creating Shared Value) เพื่อขับเคลื่อนให้เกิดสังคม - วัฒนธรรมทางจริยธรรม

รายละเอียด...

รายละเอียดของยุทธศาสตร์ที่ ๕ การสื่อสารเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และเสริมสร้างทัศนคติ
เรื่องมาตรฐานทางจริยธรรม และการกระทำผิด

- ๑) ใช้เทคนิควิธีการ แนวคิดใหม่ๆ ในการนำเสนอเนื้อหาเพื่อดึงดูดความสนใจประเด็นเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม และให้เข้าถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐ และประชาชนซึ่งยังขาดความสนใจให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- ๒) กระตุ้นให้สังคมหันมาสนใจประเด็นเล็กๆ น้อยๆ หรือประเด็นสีเทาทางจริยธรรมเพื่อกระตุ้นให้พฤติกรรมสีเทาย่อยไป
- ๓) ใช้ช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดในการรณรงค์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านจริยธรรมเนื่องจากเป็นสื่อที่ทั้งภาครัฐ และเอกชนให้ความสนใจมากที่สุด
- ๔) จัดโครงการรณรงค์ส่งเสริมที่แปลกใหม่ โดยใช้สื่อ Social Media หรือสื่อสมัยใหม่ในรูปแบบที่หลากหลาย เหมาะสมกับเจ้าหน้าที่ของรัฐในแต่ละช่วงอายุ และสามารถสื่อสารไปยังกลุ่มเป้าหมายใหม่ได้อย่างรวดเร็ว และกว้างขวาง เข้าถึงง่าย เพื่อเสริมสร้างความตระหนักรู้ต่อความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรม
- ๕) ใช้บุคคลซึ่งเป็นที่ยอมรับในสังคม และได้รับการเชิดชูด้านจริยธรรม ในการดึงดูดความสนใจจากสังคมในด้านจริยธรรม

ตัวอย่างแนวทาง...

**ตัวอย่างแนวทางการส่งเสริมจริยธรรม และรูปแบบการขับเคลื่อนงานด้านการส่งเสริมจริยธรรม
สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่สามารถดำเนินการได้ทันที และสร้างผลกระทบสูง (Quik Win)**

Quik Win ตามยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านการสร้างมาตรฐานทางจริยธรรมภายในหน่วยงาน

๑. ให้แต่ละหน่วยงานจัดทำคู่มือ Dos & Don'ts เพื่อลดความสับสนเกี่ยวกับพฤติกรรมสีเทา และเป็นแนวทางง่ายๆ ในการประพฤติปฏิบัติทางจริยธรรม

๒. จัดให้มีการบันทึกพฤติกรรมสีขาว (พฤติกรรมทางจริยธรรมที่พึงประสงค์) ในระบบที่เหมาะสม และสามารถติดตามพัฒนาการในระดับบุคคลได้ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมส่วนบุคคล ทั้งนี้ การบันทึกนี้ควรแปลงเป็นคะแนน ซึ่งมีผลต่อความก้าวหน้าในอนาคต เช่น การพิจารณาเลื่อนตำแหน่ง หรือ เลื่อนเงินเดือน เป็นต้น

**Quik Win ตามยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาหลักค่านิยม และระบบบริหารการส่งเสริมมาตรฐาน
ทางจริยธรรมภาครัฐให้ครอบคลุมทุกหน่วยงานทุกระดับ**

๑. จัดทีมให้คำปรึกษาในแต่ละหน่วยงาน ที่สามารถตอบคำถามทางจริยธรรมโดยเฉพาะประเด็นคลุมเครือ ได้อย่างรวดเร็ว เพื่อให้การดำเนินงานทำได้ต่อเนื่อง ถูกต้อง รวดเร็ว

๒. พัฒนาช่องทางการสื่อสารโดยตรงถึง คณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม (ก.ม.จ.) ให้สามารถฝากเรื่องและตอบปัญหาเร่งด่วนให้แก่หน่วยงานได้ ในระดับหน่วยงานให้คณะกรรมการจริยธรรมประจำหน่วยงานสามารถตอบคำถามได้

๓. มีเวทีประกวดแนวคิด วิธีแก้ปัญหาทางจริยธรรม โดยมีคณะกรรมการตัดสินและให้รางวัล โดยอาจให้ผู้ชนะเป็นแกนนำในการสร้างทีมที่ปรึกษาจริยธรรม และรณรงค์ผลักดันประเด็นที่ต้องการแก้ไข

Quik Win ตามยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมการนำมาตรฐานทางจริยธรรมไปใช้ในการบริหารงานบุคคล

๑. จัดทำแบบทดสอบประเมินพฤติกรรมทางจริยธรรมสำหรับผู้เข้ารับการคัดเลือกเข้าสู่ระบบราชการเพื่อให้ทราบความสำคัญ ของการส่งเสริมจริยธรรมตั้งแต่แรกเข้าทำงาน

๒. จัดทำเครื่องมือการประเมินพฤติกรรมการทำงานภายใต้กรอบจริยธรรม เพื่อวัดประสิทธิภาพที่เกิดขึ้น และหาวิธีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ การประเมินควรมีทั้งในระดับแนวตั้ง และแนวราบควบคู่กัน

๓. จัดประชุมระดมความคิดเห็นอย่างสม่ำเสมอ เพื่อแก้ปัญหาในประเด็นท้าทายทางจริยธรรมใหม่ ๆ อาทิ จริยธรรม และความเป็นส่วนตัวบนโลกดิจิทัล (Digital Ethics and Privacy) เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่เป็นบรรทัดฐานเดียวกัน และใช้เป็นมาตรฐานกลางแก่ผู้ปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนำไปแก้ปัญหาภายในองค์กร

๔. พัฒนาเครื่องมือการประเมินพฤติกรรมทางจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกระดับตั้งแต่แรกเข้า ถึงประภทบริหาร ตามพฤติกรรมทางจริยธรรมที่คาดหวัง

๕. ให้ผลการประเมินพฤติกรรมทางจริยธรรมสามารถมีผลย้อนกลับ (Feedback) แก่ตนเองและผู้บังคับบัญชา และควรมีความเกี่ยวข้องกับผลการประเมินการปฏิบัติราชการ และความก้าวหน้าในราชการ โดยเฉพาะในตำแหน่งแต่ละสายงานที่มีความจำเป็นและสำคัญ เช่น ตำแหน่งระดับหัวหน้างานอำนวยการบริหาร ฯลฯ

๖. พัฒนาเครื่องมือ...

๖. พัฒนาเครื่องมือที่ส่วนราชการมีอยู่แล้ว เช่น หลักสูตรฝึกอบรมต่าง ๆ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่ละระดับต้น - สูง โดยสอดคล้องสาระต่าง ๆ ด้านจริยธรรม การวัดพฤติกรรมและการประเมินผลหลังการฝึกอบรมอย่างเป็นระบบ

๗. ส่งเสริมวินัยเชิงบวก ทั้งมาตรการเสริมสร้างวินัยที่มุ่งเน้นการดูแลความประพฤติของกลุ่มคน โดยวิธีจูงใจให้ทุกคนปฏิบัติตามวินัยโดยสมัครใจ เช่น บัญญัติกฎหมายในทางส่งเสริมความประพฤติ จัดทำคู่มือรักษาวินัย ให้คำแนะนำปรึกษาทางปฏิบัติในด้านการรักษาวินัย ติดตามผลการดำเนินการทางวินัยของส่วนราชการ บำรุงขวัญและกำลังใจ วิเคราะห์ปัญหาเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำผิดวินัย เป็นต้น และมาตรการส่งเสริมการดำเนินการทางวินัยที่เสริมสร้างระบบวินัย โดยเฉพาะการส่งลงโทษให้มีผลในทางแก้ไขเยียวยาเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้กระทำผิดวินัย เช่น การส่งย้ายเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ไปดำรงตำแหน่งอื่นในระดับเดียวกัน สั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไปเข้าอบรมตามหลักสูตรที่เหมาะสม เป็นต้น

Quik Win ตามยุทธศาสตร์ที่ ๔ การรวมพลังทุกภาคส่วนในการสร้างสังคม – วัฒนธรรมทางจริยธรรม

๑. ร่วมเป็นเครือข่ายภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษา ทำกิจกรรมในรูปแบบความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility : CSR หรือ Cresting Shared Value : CSV) เป็นระยะ และมีความต่อเนื่องเพื่อขับเคลื่อนให้เกิดสังคม – วัฒนธรรมทางจริยธรรม

๒. จัดกิจกรรมบริการสังคมตามบทบาทของแต่ละหน่วยงานเพื่อถือโอกาสรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน และนำมาเป็นแนวทางการปรับปรุงการส่งเสริมจริยธรรม

Quik Win ตามยุทธศาสตร์ที่ ๕ การสื่อสารเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และเสริมสร้างทัศนคติ เรื่องมาตรฐานทางจริยธรรม และการกระทำผิด

๑. กระตุ้นให้สังคมหันมาสนใจประเด็นเล็กๆ น้อยๆ หรือประเด็นสีเทาทางจริยธรรมโดยสร้างเนื้อหาที่ดึงดูดความสนใจ

๒. เลือกประเด็นปัญหาเล็กๆ ทางจริยธรรมที่ใกล้ตัวประชาชนมาทำแคมเปญรณรงค์ในแต่ละช่วงเวลา เพื่อสร้างทัศนคติใหม่แก่สังคม และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทั้งนี้ อาจใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ร่วมกับสื่อกระแสหลัก

๓. จัดกิจกรรมพิเศษ (Special Events) ที่เข้าถึงง่ายแต่มีประเด็น และกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อสอดแทรกค่านิยมทางจริยธรรมแก่สังคม

๔. เน้นย้ำความภูมิใจและความทรงเกียรติของการถวายสัตย์ปฏิญาณ ต่อสถาบันหลักของชาติ เป็นพื้นฐานคอยกำกับไม่ให้ฝ่าฝืนพฤติกรรมทางจริยธรรม

๕. ใช้แนวคิดเจ้าหน้าที่ของรัฐของประชาชน คอยกระตุ้นให้เจ้าหน้าที่ของรัฐตระหนักถึงความสำคัญของการประพฤติตนตามจริยธรรม และมีจิตสำนึกเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนแก่ประชาชน

ตัวอย่างแนวทาง...

**ตัวอย่างแนวทางการส่งเสริมจริยธรรม และรูปแบบการขับเคลื่อนงานด้านการส่งเสริมจริยธรรมสำหรับ
เจ้าหน้าที่ของรัฐในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น**

กลไกระดับส่วนกลาง

๑. ปรับปรุงกลไกขับเคลื่อนจริยธรรมเดิมให้มีประสิทธิภาพ สามารถทำงานได้บรรลุวัตถุประสงค์ และเจตนารมณ์ตามกฎหมาย โดยกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการรักษากฎจริยธรรม ประจำหน่วยงานของรัฐ ซึ่งอาจเป็นการจัดตั้งหน่วยงาน และมอบหมายผู้รับผิดชอบด้านงานส่งเสริมจริยธรรมที่ชัดเจน ในหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงาน นอกจากนี้ ควรมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ และรับเรื่องร้องเรียน กรณีมีข้อหาหรือเกี่ยวกับข้อสงสัย หรือข้อกังวลเกี่ยวกับจริยธรรม พฤติกรรมล่อแหลมต่อการฝ่าฝืนจริยธรรม หรือปัญหาข้อขัดแย้งในเชิงคุณค่าด้านจริยธรรมภายในหน่วยงาน เพื่อสร้างข้อตกลงร่วมกัน หรือแนวทางปฏิบัติด้านจริยธรรมให้ชัดเจน รวมถึงกำหนดมาตรการ และกลไกในการให้ความคุ้มครองผู้ให้ข้อมูลการฝ่าฝืนจริยธรรม เช่น การแจ้งข้อร้องเรียนทางอินเทอร์เน็ตแบบไม่เปิดเผยตัวผู้ร้อง เป็นต้น ทั้งนี้ ให้นับถึงกรณีการกลั่นแกล้งร้องเรียนโดยไม่บริสุทธิ์ใจควบคู่ไปด้วย

๒. กำหนดมาตรการ หลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารงานบุคคล ที่มีการนำเงื่อนไขด้านจริยธรรม และคุณธรรม เป็นองค์ประกอบในการพิจารณา ตั้งแต่ การคัดเลือกบุคลากร การประเมินผลการปฏิบัติราชการ การแต่งตั้ง การเลื่อน การย้ายบุคคลเข้าสู่ตำแหน่ง โดยรูปแบบในการขับเคลื่อน คือ ให้มีการจัดทำคะแนนด้านจริยธรรม เพื่อใช้เป็นคะแนนประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการของบุคลากรภาครัฐรายบุคคล รวมถึงให้มีการวัดผลทางจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ และผู้บริหารด้วยแบบประเมินพฤติกรรมทางจริยธรรม หรือแบบประเมินบุคลิกภาพ (Personality Inventory) ก่อนเข้ารับตำแหน่งในทุกตำแหน่ง ในกรณีที่มิผ่านการทดสอบ ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ หรือคณะกรรมการผู้มีส่วนเกี่ยวข้องพิจารณาว่าบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ขาดคุณสมบัติทางจริยธรรมที่จะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหรือไม่

๓. เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วน ทั้งภาคประชาชน ภาคเอกชน และประชาสังคม เข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างสังคม – วัฒนธรรมทางจริยธรรม มีกลไกหรือระบบที่รองรับการให้ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม การฝ่าฝืนจริยธรรม การทุจริตประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ การติดตาม และตรวจสอบการดำเนินงานของภาครัฐ อันเป็นการส่งเสริมการบริหารงานให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล โปร่งใส และสร้างการมีส่วนร่วม โดยรูปแบบการดำเนินงาน อาจกำหนดให้มีตัวแทนภาคประชาชน และภาคประชาสังคมเป็นส่วนหนึ่งในคณะกรรมการผู้รับผิดชอบงานส่งเสริมจริยธรรม หรือหน่วยงานทำหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ และรับเรื่องร้องเรียน กรณีมีข้อหาหรือเกี่ยวกับปัญหาข้อสงสัย หรือข้อกังวลในจริยธรรม เช่นเดียวกับแนวคิดของการใช้ระบบคณะลูกขุนในการพิจารณาคดี

๔. จัดกิจกรรมการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ และการรณรงค์ด้วยรูปแบบ และแนวทางใหม่ ๆ โดยอาจดำเนินการในลักษณะเกี่ยวกับการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) ที่ประสบความสำเร็จ เช่น แคมเปญ “ให้เหล้า = แสง” โดยให้มีการจัดทำโครงการรณรงค์ที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานทางจริยธรรม เช่น “เทา ๆ = โกง” “ตามน้ำ = เลว เป็นต้น โดยให้สำนักงาน ก.พ. ร่วมกับองค์กรที่มีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรม จัดกิจกรรมการรณรงค์ส่งเสริมจริยธรรมในภาพรวม

/๕. ต้องมีการ...

๕. ต้องมีการรายงานผลการปฏิบัติการด้านจริยธรรมของหน่วยงานที่อยู่ในความรับผิดชอบประจำปี โดยสำนักงาน ก.พ. ทำหน้าที่รวบรวมเป็นรายงานประจำปีของคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม (กมจ.) เพื่อรายงานแก่คณะรัฐมนตรี และจัดทำข้อเสนอแนะในการพัฒนานโยบายด้านมาตรฐานทางจริยธรรม รวมถึงเผยแพร่ให้ประชาชนรับทราบ

๖. ให้มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานกลาง อาทิ ศูนย์คุณธรรม กรมศาสนา สำนักงาน ป.ป.ท. สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ก.พ.ร. และสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ในการขับเคลื่อนงานด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และป้องกันการทุจริต เพื่อให้การดำเนินงานมีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

กลไกระดับส่วนภูมิภาค

๑. ให้จังหวัดโดยสำนักงานจังหวัด และส่วนราชการในส่วนภูมิภาคส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม และประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ และร่วมกำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม และประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐร่วมกับส่วนราชการส่วนกลางที่เป็นต้นสังกัด และกลไกในส่วนท้องถิ่น

๒. ให้มีหน่วยงานทำหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ และรับเรื่องร้องเรียนพฤติกรรมล่อแหลมต่อการฝ่าฝืนจริยธรรม หรือปัญหาข้อขัดแย้งในเชิงคุณภาพด้านจริยธรรมภายในจังหวัดเพื่อนำไปสู่การพิจารณา กำหนดแนวทางหรือมาตรฐานการปฏิบัติโดยเน้นประเด็นการดำเนินการเรื่องร้องเรียนที่ร้องเรียนไปที่ส่วนราชการแล้วดำเนินการไม่ได้ผลหรือเป็นปัญหาข้อขัดแย้งระหว่างส่วนราชการเพื่อไม่ให้งานซ้ำซ้อนกับกลไกการกำกับดูแล และส่งเสริมจริยธรรมของส่วนกลาง

๓. เชื่อมโยงระบบการตรวจสอบและวินิจัยข้อร้องเรียนกับศูนย์ดำรงธรรมระดับจังหวัด โดยใช้กลไกทางจริยธรรมเป็นกลไกทางเลือกในการดำเนินการพิจารณา กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติในเชิงป้องกันแทนการดำเนินการทางวินัย หรือการดำเนินคดีในกรณีที่มีพยานหลักฐานไม่เพียงพอหรือผู้ร้องเกรงกลัวว่าจะเกิดอันตราย รวมถึงให้ความร่วมมือในการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูลการตรวจสอบกลั่นกรองกรณีการกลั่นแกล้งร้องเรียนโดยไม่บริสุทธิ์ใจอยู่เสมอ

๔. เปิดโอกาสให้ภาคประชาชน และภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตาม และตรวจสอบการดำเนินงานของภาครัฐ โดยมีตัวแทนภาคประชาชนและภาคประชาสังคมได้รับการแต่งตั้งให้เป็นส่วนหนึ่งในคณะกรรมการผู้รับผิดชอบงานส่งเสริมงานจริยธรรม

๕. สนับสนุนและเป็นการสำคัญในการรณรงค์ที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานทางจริยธรรม เผยแพร่หลักคิดในการยกระดับมาตรฐานทางจริยธรรมภาครัฐให้เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคนมีมาตรฐานทางจริยธรรมที่สูงขึ้นเป็นที่พึงและเป็นที่ยึดมั่นของประชาชนตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้

๖. ให้มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานหรือกลไกที่ขับเคลื่อนงานด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและป้องกันการทุจริตในภูมิภาค อาทิ สำนักงาน ป.ป.ท. จังหวัด สำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัด คณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด (ก.ธ.จ.) เพื่อให้การดำเนินงานมีความสอดคล้อง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

กลไกในส่วน...

กลไกในส่วนท้องถิ่น

๑. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดทำข้อกำหนดจริยธรรมของท้องถิ่นเพิ่มเติมจากประมวลจริยธรรม โดยพิจารณาให้สอดคล้อง เหมาะสมกับบทบาทภารกิจที่มีลักษณะของแต่ละองค์กรลักษณะงานของเจ้าหน้าที่ในแต่ละสายงานที่แตกต่างกัน รวมถึงสภาพปัญหาหรือความเสี่ยงทางจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง เพื่อให้การขับเคลื่อนประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่นมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จัดทำคู่มืออธิบาย และกำหนดพฤติกรรม ส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่สอดคล้องกับมาตรฐานทางจริยธรรมกลาง ทั้งนี้ การกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจพิจารณาถึงบริบท ความเชื่อ ค่านิยมอันมีความแตกต่างกันกับบริบทของท้องถิ่นที่มีลักษณะเฉพาะด้วยก็ได้

๒. ให้มีหน่วยงานทำหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ และรับเรื่องร้องเรียนพฤติกรรมล่อแหลมต่อการฝ่าฝืนจริยธรรม หรือปัญหาข้อขัดแย้งในเชิงคุณค่าด้านจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อนำไปสู่การพิจารณากำหนดแนวทางหรือมาตรฐานการปฏิบัติ

๓. ต้องพัฒนากลไกในการกระตุ้นการรายงานพฤติกรรมที่ผิดจริยธรรมต่อหน่วยงาน ทำหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ และรับเรื่องร้องเรียนรวมถึงส่งเสริมจริยธรรมภายในจังหวัด รวมถึงให้ความร่วมมือในการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล และตรวจสอบกลับแหล่งร้องเรียนโดยไม่บริสุทธ์ใจอยู่เสมอ

๔. เปิดโอกาสให้ภาคประชาชน ภาคประชาสังคมในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตาม และตรวจสอบการดำเนินงานของภาครัฐโดยมีตัวแทนภาคประชาชน และภาคประชาสังคมได้รับการแต่งตั้งให้เป็นส่วนหนึ่งในคณะกรรมการผู้รับผิดชอบงานส่งเสริมจริยธรรม

๕. สนับสนุน รณรงค์ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานทางจริยธรรม และเผยแพร่หลักคิดในการยกระดับมาตรฐานทางจริยธรรมที่สูงขึ้นเป็นที่พึงและเป็นที่ไว้วางใจของประชาชนตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้

อ้างอิง

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐
๒. แนวทางการส่งเสริมจริยธรรมตามยุทธศาสตร์ด้านมาตรฐานทางจริยธรรม และการส่งเสริมจริยธรรมภาครัฐ สำนักงาน ก.พ.
๓. พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒
๔. ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๖๔
๕. ข้อกำหนดจริยธรรม ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๔
